

VECKOBLADET

Nr 2 3/4 i webbform

050422

Vänsterpartiet och fildelningen

I ett öppet brev till vänsterpartiets ledning, med Daniel Sestrajcic, Malmö, som första namn, säger ett fyrtiotal undertecknare att de är bestörta över att vänsterpartiet stödjer regeringens proposition om ett förbud mot nerladdning av musik mm från Internet. Jag tror att vi är rätt många inom vänsterpartiet som delar deras bestörtning.

[Läs mer >](#)

Aktuella notiser

Vänsterns förstamajdemonstration

i Lund avgår i år från Stortorget en halvtimme tidigare än vanligt, 13.30, vilket bör noteras av habituéerna.

Gr

Lunds fot & cykelfolk

har årsmöte onsdag 27 april (Vårfruskolan kl. 19). Huvudpunkten torde bli den demonstration av liggcyklar som ett par entusiaster från Malmö ska göra. Det är ett känt faktum att liggcykling ger större benkraft och mindre luftmotstånd. När bilarna ska utfasas på grund av oljebristen kommer efterfrågan på innovativ cykelteknik att växa. Föreningen har under det gångna året agerat i några lokala trafikfrågor, utan större resultat.

Gr

ABF Lundabygden

börjar få ordning på ekonomin, visar årsberättelsen för 2004. Dessutom kan man visa på en viss expansion: fler medlemsorganisationer, något fler studiecirklar, fler kulturarrangemang. Det sista förklaras inte minst med engagemanget i Skåne Social Forum, en lycklig samverkan mellan en gammal och en ny folkrörelse. Fast den reducerade personalen har fått slita.

Gr

"Hunden åt upp bokföringen"

och liknande bortförklaringar har vänsterpartister i taxeringsnämnder fått sej refererat när skattemyndigheterna granskat vissa skumma firmor. "Datorn stals och det fanns ingen backup med medlemsuppgifterna på vare sej lokal, regional eller nationell nivå", säger

Ung vänster i Skåne.

Grr

VECKOBLADET

Vänsterpartiet och fildelningen

I ett öppet brev till vänsterpartiets ledning, med Daniel Sestrajcic, Malmö, som första namn, säger ett fyrtiotal undertecknare att de är bestörta över att vänsterpartiet stödjer regeringens proposition om ett förbud mot nerladdning av musik mm från Internet. Jag tror att vi är rätt många inom vänsterpartiet som delar deras bestörtning.

För en del kan det här säkert låta det här som en udda teknisk fråga, en sak för nördar som mest hänger över datorn och mpg-spelaren. Och det är sant att på ett plan handlar det om ungdomar som vill ha tillgång till häftig musik utan att behöva lägga fram 170.- för en CD i skivaffären. Det är samma sak som när vi i den äldre generationen spelade av varandras skivor på kassettband. Det blev aldrig förbjudet, man lade i stället en liten avgift på tomma band som kom landets musiker till godo och så kunde musikintresset blomstra. Med den nya tekniken finns musiken digitalt och Internet är ett praktiskt ställe att byta låtar på. De som har råd att köpa skivor gör det ändå. Andra vidmakthåller ett musikintresse som på sikt kommer alla musiker till godo och detta inser klokt folk. Det gör däremot inte skivbolagsdirektörerna och deras beroende eller inhyrda hantlangare: de har i ett par år sett profiterna falla och har nu med ihärdigt lobbyarbete lyckats få EU och därmed Sverige med på en förändring av upprättsmannalagstiftningen.

Och i veckan har man dessutom bådat upp artisterna. En lista med 112 svenska artister, med namn som Lena Philipsson, Magnus Uggla, Per Gessle, Åsa Jinder och Östen Warnebring säger att de känner sig bestulna, att de plundras av andra. Dock inte av skivbolagen, vilket man hade haft en viss förståelse för utan av de som laddar ner musik. Självtänkt kan jag nog tänka mig avstå från t.ex. dessa artisters musik, men det är kanske en annan fråga. Listan skickas ut av Sverigeavdelningen av skivbolagens organisation IFPI vars direktör mycket riktigt försäkrar att det är artisterna själva som står bakom. På organisationens webbsidor kan man läsa hur skivförsäljningen sedan några år har gått ner med så där 10-15 procent per år.

Det finns ingen anledning att betvivla att försäljningen faktiskt går ner. Mitt tips är att det i första hand handlar om den omfattande hembränningen av skivor, alltså en direkt parallell till kassetterna på sin tid. Vad gäller artisterna borde problemet kunna lösas på samma sätt: genom en avgift på de tomma skivorna. Tekniken kan nämligen inte stoppas: man kan i dag få en (fysiskt) liten Mac med inbyggd brännare för CD och DVD för under 5,000.- Det är en bagatell jämfört med priset på skivor och filmer.

Men ska man då inte bekymra sig när affärer som Folk och Rock i Lund hotar med nedläggning om vi inte köper fler skivor? Nej, faktiskt inte. Det handlar om ett teknikskifte och det finns inte ett företag eller en bransch som inte har starkt påverkats av teknikskiften. Det känns egendomligt att man ska behöva säga detta till skivhandeln. Själv är jag gammal nog att ha köpt mina första skivor som 78-or, sen som 45-or, sen som 33-or och nu som CD-ar och DVD-ar. Varje gång har det kostat mig investeringar i utrustning och dessutom har jag förstås förlorat möjligheten att spela upp de äldre mediaformaten efter hand. Konsumenten har definitivt fått stå för fiolerna här. Skulle vi nu gråta över vad som drabbar skivbranschen när datorerna tar över?

Men artisterna då, ska de berövas sin upphovsrätt? Nej, det ska de inte och det är ingen som vill det heller. Nuvarande lag ger dem den. Men den nya vill hindra lyssnarna att spela in eller byta för eget bruk. Det är som om det skulle förbjudas att folk lånade varandra böcker eller läste högt för varandra. Författarna skulle förstås inte tjäna på det.

Den som för Vänsterpartiet har tagit ställning för den nya lagen är Tasso Stafilidis som sitter i riksdagens lagutskott. När han nu angripits för ställningstagandet har han sagt, ganska tydligt, att han själv har inga starka åsikter i frågan utan att han drivit vänsterpartiets politik som går ut på stöd till upphovsmän. Det borde innebära att det finns goda chanser till en omtolkning av vad det innebär praktiskt.

Jag tror att det här ett exempel på vad som kan hända ett litet parti vars riksdagsmän får ta sig an många ärenden som kanske inte precis står i centrum för deras intresse och kunnande. IT-utvecklingen innehåller moment som kräver insikter om teknik som kan vara svår att genomskåda. Vi har liknande problem vad gäller förslagen om att datorprogram ska kunna patenteras. Patentlagstiftning kan i vissa

sammanhang innebära stöd för utveckling och innovation. På programsidan är det ett stöd för storföretag med monopolställning. I de nu fleråriga diskussionerna i EU har dessvärre socialdemokraterna tillsammans med moderaterna blivit anhängare av patentlinjen, därtill uppmanade av svenska storföretag och inbitna patentjurister som ser arbetsmarknaden vidgas. Under tiden vräker patentansökningarna in från Microsoft och japanerna, allt kring "uppfinningar" som snarast är idéer och som bäst kan hanteras just med upphovsmannarätten. Om man bryr sig det minsta om innovationer och förnyelse via IT så bör man gå emot patentlinjen.

Det skulle finnas mycket att säga i dessa frågor, framför allt kring det som ibland kallas "den digitala allemansrätten" som inte alls innebär fritt fram för alla, men som garanterar en fri och öppen zon. Liksom sin fysiska motsvarighet är den inte problemfri, men att verka i dess riktning tycker jag borde vara en självklarhet för vänstern. Till en början: ompröva vänsterpartiets ställning till den nya lagförslaget!
Sten Henriksson